

SANDNES KOMMUNE

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Sandnes, 11.12.2012

Deres ref:
Saksbehandler EVYBUE

Vår ref: 201205143-5
Arkiv: E: H01 &13

Høringsuttalelse – ”Bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten og oppheving av avviklingsloven” fra Sandnes kommune

Sandnes kommune har mottatt høringsnotatet ”Forslag til endringer i pasient- og brukerrettighetsloven - bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse og- omsorgstjenesten og forslag om oppheving av midlertidig lov om avvikling av institusjoner og kontrakter under det fylkeskommunale helsevern for psykisk utviklingshemmede” fra Helse- og omsorgsdepartementet. Høringsfrist er satt til 3. januar 2013. Høringssvaret, som det her fremlegges, er vedtatt i Utvalg for helse og sosialtjenester 5. desember 2012.

1. Høringsuttalelse fra Sandnes kommune:

Sandnes kommune støtter intensjonene med lovforslagene og vil i nedenforstående gjennomgå de tre ulike fremstillingene, samt kommentere forhold til annet lovverk og de økonomiske konsekvenser.

1.1 Departementets forslag om ny § 4-6a i pasient- og brukerrettighetsloven

Sandnes kommune er enig i lovforslaget slik høringsnotatet fremstiller den faglige vurderingen og ordlyden i lovforslaget.

Kommentar: Formålet med lovgivningen er å understøtte et mest mulig selvstendig, trygt og verdig liv for personer med kognitiv svikt som er avhengig av helse- og omsorgstjenester. Teknologien skal være et gode for pasienten og kun brukes dersom det anses som det minst inngripende tiltak for helsehjelp. Det legges opp til en teknologinøytral lovhjemmel som ikke må være begrensende i forhold til framtidige løsninger. Kommunen har i forbindelse med prosjektarbeid om velferdsteknologi sett på mulige løsninger som kan bedre brukers livskvalitet, gi mer selvstendighet, trygghet for pårørende og forbedre den kommunale tjenesten. Ut fra dagens lovgivning har oppstart av mulige prosjekter innen lokaliseringsteknologi vært vanskelig. Kommunen ser at lovforslaget åpner for mulighet til å se på kvalitetsforbedrende tiltak opp mot brukere med kognitiv svikt.

I møte med pasienter og pårørende får kommunen tilbakemelding om utrygghet i forhold til orienteringsevne og opplevelse av gradvis å få begrenset bevegelsesfrihet grunnet kognitiv svikt. I disse tilfellene etterlyses mulighet for varslingsystem og lokaliseringssystemer som kan gi

pasienten en økt opplevelse av frihet og selvstendighet. Samtidig gir det trygghet i form av at vedkommende raskere vil kunne få hjelp når vedkommende har gått ut. Dette gjelder eksempelvis pasienter som går ut om natten eller går turer og ikke finner hjem igjen.

Lovforslaget innebærer at helse- og omsorgstjenesten skal fatte enkeltvedtak i forbindelse med bruk av varsling eller lokaliseringsteknologi. Dette innebærer en dokumentasjonsplikt etter krav om journalføring. Kommunen ser dette som en videreføring av allerede eksisterende praksis hvor iverksatte tiltak blir dokumentert og evaluert. Samtykkekompetanse må vurderes og dokumenteres før vedtak fattes. Lovforslaget innebærer ikke lovhemlet tidsbegrenset vedtak, men at kommunen selv kan foreta en faglig vurdering av behov for tidsbegrensning i hvert enkelt tilfelle. Dette anser kommunen som positivt. Det fremkommer også av departementets forslag til prosessuelle regler at klageregler for slike enkeltvedtak skal være etter pasient- og brukerrettighetsloven § 7-2. Kommunen har ingen innsigelser mot dette.

1.2 Forslag om unntaksbestemmelse i § 4A-4 i pasient og brukerrettighetsloven

Sandnes kommune støtter forslaget om endring i lovteksten.

Kommentar: Dersom lokaliseringsteknologi anses å være det minst inngripende tiltak ser kommunen det som positivt at Helse- og omsorgsdepartementet samtidig legger inn en unntaksbestemmelse i kap 4A. På denne måten kan en få individuelt tilpasset hjelpetiltak også for pasienter som motsetter seg helsehjelp som kan anses å være mindre inngripende enn ordinære hjelpetiltak.

Praktiske tiltak og aktivisering må ses opp mot risiko for skade på bruker. Tiltaket må være nødvendig for å hindre eller begrense skade. Det må foretas helhetsvurdering av risiko og behov for å se om lokaliseringsteknologi er en forsvarlig løsning.

Forholdet til annet regelverk som regulerer bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi i helse- og omsorgstjenesten

I følge Helse- og omsorgsdepartementet skal reglene i helse- og omsorgstjenesteloven kapittel 9 om bruk av tvang og makt overfor personer med psykisk utviklingshemning gå foran reglene i lovforslaget her. Kommunen mener at bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi ikke er godt nok beskrevet i dagens lovverk da det i kapittel 9 kun refereres til varslingsystemer. Sandnes kommune oppfatter at lovverket er noe uklart i forhold til bruk av lokaliseringsteknologi som hjelpetiltak overfor personer med psykisk utviklingshemning. Kommunen anmoder departementet om å klargjøre den rettslige adgangen for slik bruk.

Sandnes kommune er positiv til departementets vurdering om at lovforslaget er ment å være en uttømmende regulering av helse- og omsorgstjenestens adgang til å ta i bruk varslings- og lokaliseringsteknologi.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Sandnes kommune vurderer, slik departementet legger frem, at lovforslaget i utgangspunktet ikke vil medføre økte administrative eller økonomiske konsekvenser. De foreslåtte endringene gir ingen nye rettigheter for den enkelte pasient, men åpner for at helse- og omsorgstjenesten kan tilby å fatte vedtak om bruk av varslings- og lokaliseringsteknologi. Dersom kommunen velger å benytte seg av adgangen til å tilby slik teknologi, vil den teknologiske løsningen og organiseringen av denne kunne innebære merkostnader. Dette faller utenom lovforslaget.

1.3 Forslag om oppheving av midlertidig lov om avvikling av institusjoner og kontrakter under det fylkeskommunale helsevern for psykisk utviklingshemmede

Sandnes kommune støtter seg til ovennevnte forslag om oppheving av midlertidig lov.

Elin Selvikåg
kommunaldirektør levekår

Eivy Bue Fadnes
rådgiver fagstab levekår